Jaargang 105. Vrijdag, 18 September 1846. No. 7?

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

VERHURING.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad *Groningen* zijn voornemens, bij besloten briefjes, welke vóór of op den 22sten September 1846 ten Stads Kantore te *Groningen* moeten worden ingediend, voor den tijd van zes jaren, in één perceel te verhuren:

Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR met TUIN en 38 Bunders, 33 Roeden, 10 Ellen BOUW- en WEIDELANDEN, staande en gelegen in den *Ruigezandster Polder*, benevens den daarom liggenden DIJK, groot 5 Bunders, 78 Roeden, 10 Ellen en het KWELDERLAND, groot ongeveer 170 Bunders; alles staande en gelegen onder de Gemeente *Oldehove*; zullende de Conditiën dezer Verhuring ter lezing van de Gegadigden liggen: ten Stads Kantore voornoemd; bij den Logementhouder VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, te *Groningen*; in het Gemeentehuis te *Grijpsherk* en aan de *Gerkesbrug*.

GRONINGEN, 2 September 1846.

Burgemeester en Wethouderen: H. W. VAN GIFFEN.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

HERBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* gedenken, bij inschrijving met geslotene briefjes, die vóór of op den 19den dezer ter Stads Secretarij moeten worden bezorgd, te herbesteden:

Het SCHOONMAKEN van de HARDSTEENWERKEN en het VERWEN van de HOUTWERKEN, ENZ. aan het STADS KANTOOR, aan de westzijde van de Groote Markt, achter het Stadshuis.

De Voorwaarden dezer Herbesteding zullen van heden ter Stads Secretarij ter lezing liggen; terwijl inlichtingen te bekomen zijn bij den Stads Bouwmeester D. H. BOS.

GRONINGEN, 14 September 1846.

Burgemeester en Wethouderen: H. W. VAN GIFFEN.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, — gelezen hebbende eene Circulaire van Heeren GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie, gedagteekend den 18den Augustus 1846, no. 13, gerigt aan de PLAATSELIJKE BESTUREN in dit Gewest, houdende mededeeling, dat er, naar aanleiding van eene plaats gehad hebbende STERFTE onder de RUNDEREN en SCHAPEN, welke zoude zijn veroorzaakt door het onvoorzigtig toedienen van **KWIKMIDDELEN** en **RATTENKRUID**, eene SPECIALE COMMISSIE is benoemd, om die zaak naauwkeurig te onderzoeken; dat vervolgens een door die Commissie ontworpen Reglement ter wering en genezing van de Schurftziekte onder de Schapen in deze Provincie ter tafel van de Staten is gebragt, welke wel voor het tegenwoordige geene termen hebben gevonden, om de voorschriften en bepalingen, in het gemeld Ontwerp vervat, vast te stellen, maar desniettemin aan Gedeputeerde Staten hebben opgedragen, om de PLAATSELIJKE BESTUREN in dit Gewest bekend te maken met de middelen, welke gemelde Commissie vermeent, dat tegen de Luis- en Schurftziekte der Schapen en van het Rundvee, in vervanging van het Kwik en het Rattenkruid, met geen minder uitzigt op goed gevolg dan deze, zouden kunnen gebezigd worden, en die wegens nog mindere kostbaarheid en vooral uit hoofde van de gevaren, welke aan de toediening van vergiften verbonden zijn, daarboven de voorkeur verdienen; — en tevens mededeeling te doen van de verkeerdheden, welke de bedoelde Commissie, ten aanzien van de bereiding der vergiften, heeft aangewezen, met uitnoodiging, om dit een en ander, invoege breeder opgegeven, in een door Heeren Gedeputeerde Staten toegezonden EXTRACT uit het RAPPORT van de gedachte Commissie, te brengen ter kennis van de Veehouders, en om verder de maatregelen te nemen daarbij voorgeschreven; —

Hebben besloten, den inhoud van het voormeld EXTRACT-RAPPORT bij deze te brengen ter kennis van de VEEHOUDERS in deze Stad en op het Stads Grondgebied, ten welken einde hetzelve achter deze Notificatie zal worden gedrukt; voorts de bedoelde VEEHOUDERS te verwittigen, dat de in het gemeld Extract-Rapport aangeprezen Geneesmiddelen bij den VEEARTS in deze Stad verkrijgbaar zijn, en eindelijk aan een' ieder de BEPALINGEN te herinneren, die bij art. 16 en 17 der Wet van den 12den Maart 1818 (*Staatsblad* no. 16), omtrent de AFLEVERING van VERGIFTEN en SLAAPMIDDELEN, en den VERKOOP van ZAMENGESTELDE GENEESMIDDELEN zijn gemaakt, luidende die artikels als volgt:

„16. Geene Vergiften of Slaapmiddelen zullen mogen „worden afgeleverd, dan op schriftelijke en behoorlijk on„derteekende order van den Medicinæ Doctor, Heel- of „Vroedmeester, Apotheker, of van bekende personen, en „tot een bekend gebruik gedestineerd, op eene boete van „*honderd* guldens, telkenreize te verdubbelen; en zullen „de verkoopers of afleveraars van die Vergiften of Slaap„middelen zoodanige orders ter hunner verantwoording „moeten bewaren, op eene boete van *vijfentwintig* guldens.

„17. Geen Zamengesteld Geneesmiddel zal, onder welke „benaming ook, mogen worden verkocht of te koop aan„geboden, anders dan door de bij de wettelijke verorde„ningen bevoegd verklaarde, of daartoe door Ons speciaal „geautoriseerde personen, en overeenkomstig te emaneren „instructiën, op eene boete van *vijftig* guldens.”

En opdat deze Notificatie kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve worden gedrukt en aangeslagen en in de *Groninger Courant* geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 14den Sept. 1846.

Burgemeester en Wethouderen: H. W. VAN GIFFEN.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

EXTRACT.

RAPPORT.

De Speciale Commissie, zamengesteld uit de Heeren Mr. W. C. STAR LICHTENVOORT en R. WESTERHOFF, Leden van de Commissie van Landbouw, alsmede uit de Heeren A. A. SEBASTIAN en C. H. VAN ANKUM, Gecommitteerden uit de Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt, alsmede de Heeren H. ROUAN en J. P. J. REIJNTJES, Veeartsen, en belast, volgens de missive van U H. E. G. A. van den 22sten Julij, no. 28, en van den 13den Augustus, no. 7, met het instellen van een naauwkeurig Onderzoek: *of er ter wering van sterfte onder de Runderen en Schapen, voor zoo verre die sterfte mogt kunnen worden toegeschreven aan het onvoorzigtig toedienen van Kwikmiddelen en Rattenkruid, maatregelen van voorzorg zouden kunnen genomen worden, en zoo ja, welke?* heeft de eer te berigten:

Dat het toedienen van Kwikmiddelen en Rattenkruid reeds dikwijls de oorzaak geweest is van sterfte onder de Runderen en Schapen; dat deze middelen ook reeds meermalen toevallen van vergiftiging hebben veroorzaakt bij Menschen, welke die middelen op zieke Runderen en Schapen hadden aangewend, en eindelijk, dat het menigvuldig gebruik vooral van Rattenkruid bij de behandeling van zieke Runderen en Schapen het aantal verkoopers van Rattenkruid zoodanig heeft doen toenemen, dat daardoor thans eene schrikbarende gemakkelijkheid ontstaan is voor een' ieder', om zich dit vergif aan te schaffen.

De Commissie is van oordeel, dat deze gevaren daardoor het best kunnen voorgekomen worden, dat de Veehouders met geneesmiddelen worden bekend gemaakt, welke het Kwik en het Rattenkruid niet alleen kunnen vervangen, maar die ook, bij gelijke of meerdere zekerheid van werking, om de meerdere goedkoopheid de voorkeur verdienen boven het Kwik en het Rattenkruid; terwijl de Commissie in de tweede plaats meent, dat het gevaar, verbonden aan het gebruik van meer genoemde vergiften, zoude kunnen verminderd worden, door de publiekmaking der verkeerdheden, welke meestal bij het gebruik van die middelen plaats hebben, alsmede door de aanstelling van personen, aan welke de applicatie van geneesmiddelen bij *schurft* en *luis* van het Vee zal worden opgedragen, om niet te zeggen dat, door scherpe reglementaire bepalingen op de zoo besmettelijke schurftziekte, ook dit voordeel zal verkregen worden, dat deze ziekte zich niet zoodanig in eene kudde kan vastzetten, dat zij niet gemakkelijk zonder Rattenkruid zal kunnen genezen worden.

De Commissie stelt dus bepaaldelijk, ter wering van sterfte onder de Runderen en Schapen door het toedienen van Kwikmiddelen en Rattenkruid, voor:

I. *De vervanging van Kwik en Rattenkruid door andere geneesmiddelen en aanprijzing van deze.*

Hoezeer het Kwik en het Rattenkruid in onderscheidene ziekten van het vee gebruikt worden, zoo worden zij nogtans in geene andere ziekten meer en in grootere hoeveelheid aangewend, dan in de *schurft* en *luis*, d. i., het Rattenkruid wordt vooral gebruikt tegen de luis der Schapen, en het Kwik in groote giften vooral slechts tegen de luis van Runderen en de schurft van Schapen. De Commissie meent dan ook alle andere ziekten van het vee uit het oog te kunnen laten, omdat, wanneer in dezelve Kwik of Rattenkruid wordt aangewend, dit door toediening niet alleen van slechts kleine giften plaats heeft, maar ook meestal niet zonder toezigt van Veeartsen; terwijl in de schurft en luisziekte de Veehouders zelve de taak van Veearts vervullen en, in hunne onkunde, die middelen misbruiken, terwijl ook alleen dit zelfbehandelen van de schurft en de luis door de Veehouders den verkoop van Kwik en Rattenkruid zoo algemeen heeft doen worden.

a. De vervanging van het Rattenkruid, ter genezing van de luis bij Schapen door andere geneesmiddelen en aanprijzing van deze.

Het is door vele proeven en waarnemingen bewezen, zoo wel hier te lande als elders, bij v. in Duitschland en Frankrijk, dat het Rattenkruid ook bij Schapen als een zeer sterk vergif werkt, en talrijk zijn de gevallen, in welke Schapen, die, uit hoofde van de luis, met Rattenkruid behandeld zijn, door de kracht van dit vergif, wanneer hetzelve òf door het likken der beesten in de maag was gebragt, òf door de huidporiën was ingezogen, bezweken zijn, en nog onlangs heeft de Hoogleeraar DICK (*Repertorium der Thierheilkunde* von Prof. E. HERING, Stuttgart 1844, Jahrgang V, Heft II, S. 182) een geval medegedeeld, waar 32 Schapen, die wegens ongedierte met eene oplossing van $\frac{3}{8}$ Rattenkruid, Potasch en Zeezout behandeld waren, bezweken zijn, het eene Schaap door dat het zich zelf gelikt had, het andere deels door opzuiging van het vergif door de huidporiën, deels daardoor, dat het eene beest het andere gelikt had. Ook zijn er vele voorbeelden bekend, dat het wasschen van Schapen met een veel Rattenkruid houdend vocht voor dien persoon, aan wien die taak was opgedragen, eveneens noodlottige gevolgen heeft gehad; om niet te zeggen, dat het sterk gebruik van Rattenkruid ook zeer veel nadeel aan de wol toebrengt. Het is uit dien hoofde, dat men zich hier en elders heeft toegelegd, om andere middelen te vinden, die niet alleen de luisziekte zeker genezen, maar ook zonder nadeel voor de wol kunnen worden aangewend, hetzij omdat zij volstrekt geen Rattenkruid bevatten, of slechts zeer geringe hoeveelheden.

De proeven, welke men genomen heeft met een mengsel, bestaande uit eene flesch *karotten-saus*, $\frac{1}{2}$ flesch water, drie drachmen acidum arcenicosum en drie drachmen carbonas potassae, hebben zoodanige uitkomsten opgeleverd, dat de Commissie dit middel als een zeker geneesmiddel tegen de luis der Schapen en ter vervanging van de behandeling alleen met Rattenkruid kan aanbevelen. Men gaat hierbij zoo te werk, dat de beesten, welke door luizen zijn aangedaan, op onderscheidene plaatsen, iets onder en door de wol worde gesmeerd door middel van eene veder of een gewoon kwastje; de hoeveelheid, die men op ieder Schaap versmeert, bedraagt plus minus $\frac{1}{30}$ of $\frac{1}{24}$ van den inhoud eener flesch van het middel, voor Koeijen iets meer, b. v. $\frac{1}{20}$. Men laat nu na die kunstbewerking de beesten aan zich zelve over en onderzoekt 5—6 dagen later elk beest op nieuw en herhaalt het middel, zoo de luis zich nog mogt vertoonen.

b. De vervanging van Kwikmiddelen, ter genezing van de schurft van Schapen en van de luis van Runderen door andere geneesmiddelen, en aanprijzing van deze.

Vele waarnemingen hebben het gevaar leeren kennen, hetwelk gelegen is in de aanwending van Kwik tegen de luis en de schurft. Talrijk zijn de voorbeelden, in welke die middelen door de huidporiën van de beesten zijn opgezogen en in het bloed gebragt, doodelijke ziekten veroorzaakt hebben; ja nog onlangs heeft de Veearts J. P. J. REIJNTJES zoodanige gevallen ter kennis van U H. E. G. A. gebragt, gevallen, in welke een groot aantal bezweken is alleen ten gevolge van het misbruik van Kwikmiddelen, hoezeer al deze schapen hadden kunnen behouden worden. Immers de ondervinding, zoowel bij de Veeartsenijschool te Utrecht, als in onze Provincie, heeft voldoende bewezen, dat de schurft bij Schapen uitmuntend kan genezen worden door het gebruik van een mengsel, bestaande uit eene flesch karotten-saus, $\frac{1}{2}$ flesch water en zes drachmen zeezoutzuur, ja dat deze hoeveelheid voldoende is ter genezing van meer dan twintig Schapen, die met de schurft behebt zijn. Men gaat hierbij zoo te werk, dat men de schurftige plekken behoorlijk opzoekt en dan het middel met eene veder of een gewoon kwastje dunnetjes overstrijkt; men laat vervolgens de beesten aan zich zelve over, maar onderzoekt dezelve na 5—6 dagen op nieuw en herhaalt het middel, wanneer de schurft nog niet geheel genezen is.

De Commissie kan echter ten tweede niet nalaten, op nieuw opmerkzaam te maken op de Publicatie van den voormaligen Prefekt van het Departement van de Westereems, in dato den 16den Maart 1812, en op de Publicatie der Gedeputeerde Staten van de Provincie *Groningen* van den 4den December 1816 waarbij ter genezing van schurftige Schapen eveneens een proefondervindelijk goed bevonden middel wordt opgegeven, bestaande in eene wassching met het afkooksel van tabak en wit koperrood (sulphas zinci) op menschen-urine, waarvan het quantum geëvenredigd moet zijn naar het getal besmette Schapen, aan welke de wassching met dit afkooksel zal worden geappliceerd en waarvan de bereiding en de ingrediënten de volgende zijn: een vierendeel pond gemeene tabak en een en een half lood wit koperrood voor ieder schaap, gekookt in een kroes menschen-urine. Men kookt den tabak een half uur in de urine, waarna het koperrood er wordt bijgedaan, latende het dan nog te zamen een kwartier uurs koken; met dit vocht, wat men dan melkwarm maakt, maakt men de schurftplaatsen nat en krabt dan de schurft met de vingers af, wascht en papt dezelve alsdan met den tabak goed in; met het overige vocht wascht men zooveel mogelijk het geheele schaap. Na zes of zeven dagen wordt het naauwkeurig nagezien en, nog eenige overblijfsels van schurft ontdekkende, op dezelfde wijze behandeld.

Eindelijk moet de Commissie ook nog een derde middel ter genezing van de schurft bij Schapen vermelden, de zoogenoemde saus of loog WALZ, een middel, dat door de beroemdste Duitsche veeartsenijkundigen eveneens krachtdadig bevonden is, en waarvan de Hoogleeraar E. VIRING (*Repertorium der Thierheilkunde* von Prof. E. HERING, Stuttgart 1845, Jahrgang VI, Heft 2, S. 142) nog onlangs verklaarde, dat de schurft bij een behoorlijk toezigt niet zoodanig zich in eene kudde kan vastzetten, dat zij niet door deze, des noods wat versterkte, saus duurzaam zou kunnen genezen worden. Deze saus of loog wordt op de volgende wijze bereid: vier deelen ongebluschte kalk worden met water tot eene pap geroerd, dan vijf deelen potasch bijgevoegd en het geheel met eene genoegzame hoeveelheid urine van koeijen tot eene papachtige consistentie geroerd; dit gedaan zijnde, worden zes deelen aetherische dierlijke olie (of, hetwelk goedkooper is, stinkende dierlijke olie) en drie deelen teer bijgevoegd, en nu het geheele mengsel verdund met 200 deelen urine van koeijen en 800 deelen water. Bij het gebruik van die loog, welke laauw in eene genoegzaam breede tobbe gedaan wordt, vat een persoon met de eene hand het hoofd, met de andere de voorpooten van het zieke schaap, een ander persoon vat het beest bij de achterpooten; beide keeren hetzelve nu zoodanig, dat de rug naar beneden gekeerd is, en doopen het dier zoo in het vocht, dat met uitzondering van het hoofd, het geheele ligchaam onder het vocht komt. Een derde persoon kan hierbij de oogen van het schaap toedrukken, ten einde niets van de scherpe loog in de oogen kome. Het beest bevochtigd zijnde, wordt nu dadelijk uit de tobbe genomen en over eene andere tobbe gehouden, om het afdruipend vocht bijeen te verzamelen. Zijn nu bij deze procedure enkele plaatsen aan het hoofd of aan den staart niet met het vocht in aanraking gekomen, dan moeten deze met eene borstel bevochtigd worden; zes a zeven dagen later worden de Schapen onderzocht, en die, aan welke men nog iets van de ziekte bespeurt, krijgen een tweede bad. Dit onderzoek en dit baden wordt alle 8 dagen herhaald zoo lang er nog zieke schapen aanwezig zijn. Zijn er schapen, die op de schurftige plekken met dikke korsten bedekt zijn, dan moeten deze korsten afgekrabt worden vóór dat het bad wordt toegediend. Bovendien moet men een vat met schoon water bij de hand hebben, waarin de helpende personen van tijd tot tijd hunne handen indoopen, om deze tegen de scherpe loog te vrijwaren.

II. *enz.*

IV. *Aanwijzing der verkeerdheden, welke bij het gebruik van Rattenkruid en Kwik door de Veehouders veelal begaan worden.*

Wanneer men de wijze nagaat, op welke door de Veehouders het Rattenkruid gebezigd wordt, dan loopt het al dadelijk in het oog, dat hierbij naar geheel verkeerde beginselen wordt te werk gegaan; immers voor een Lam, dat met de luis behebt is, wordt gewoonlijk een lood ($\frac{1}{2}$ med. once) Rattenkruid en voor een volwassen Schaap twee looden Rattenkruid op anderhalve flesch water gebezigd, waarbij sommigen nog wat aluin voegen, terwijl nogtans deze hoeveelheid Rattekruid in de genoemde hoeveelheid water niet dan door zeer sterke en langdurige koking kan worden opgelost, en nogtans alleen datgene, hetwelk opgelost is, eenen gewenschten invloed zal uitoefenen, terwijl het niet opgeloste, indien het kooksel niet wordt afgeklaard, mede geappliceerd wordende, schadelijk worden kan. Het is bekend, dat zelfs, om een deel Rattenkruid op 50—60 deelen water geheel opgelost te krijgen, de koking nog al lang moet worden volgehouden; en kookt men een deel Rattenkruid met 12 deelen water, dan wordt eene groote hoeveelheid niet opgelost. Laat men de oplossing koud worden, dan blijft een deel Rattenkruid opgelost in 16 deelen water bij 16° en in 20 bij 7° (L. GMELIN, *Handbuch der Chemie*, Th. II, Heidelberg 1844, S. 682). —Wat het Kwik betreft, het is bekend, dat Veehouders meestal veel te veel Kwikzalf aanwenden, drie looden, terwijl één lood voldoende zijn zoude; voorts dat zij Kwikzalf van zeer ongelijke bereiding en dus ook van zeer ongelijke sterkte aanwenden, hetwelk nu tot verkeerde gevolgtrekkingen aanleiding geeft, evenzeer als tot gevaarlijke misslagen, aangezien dezelfde hoeveelheid Kwikzalf, maar anders bereid, òf weinig uitwerking heeft, òf eene zeer groote, ja te groote en aldus gevaarlijke. En wat zoo even van de Kwikzalf gezegd is, is ook meer of min toepasselijk op de oplossingen van Kwik, en dit middel zal veel van zijne kracht verliezen, wanneer het met een aftreksel van tabak of met karotten-saus vermengd wordt.

Wil men het Rattenkruid aanwenden, dan moet dit òf geschieden zoo als door de Commissie in no. I *a* is opgegeven, alwaar de kleine hoeveelheid Rattenkruid niet te vreezen is, òf het moet gebezigd worden in vereeniging met sulphas ferri, aangezien het zwavelzuur-ijzer het vermogen heeft, om de huid der dieren zoodanig te doen zamentrekken, dat de opzuiging door de huidporiën belet wordt.

V. *Aanschrijving der Gemeentebesturen, om te waken tegen den verkoop van Kwikzalf, door Kruideniers en Winkeliers, enz.*

De Commissie heeft gemeend, in eene zoo belangrijke zaak als de onderhavige, niets te mogen verzuimen, hetwelk slechts iets zoude kunnen bijbrengen, niet alleen ter wering van sterfte onder de Runderen en Schapen door het onvoorzigtig toedienen van Kwikmiddelen en Rattekruid, maar ook om het gevaar te verminderen, hetwelk voor de Maatschappij gelegen is in de omstandigheid, dat het Rattenkruid thans in allerhande Winkels verkrijgbaar is, niet slechts in die van Droogisten, maar ook in de Winkels van Verfwaren-handelaars, ja zelfs in Kruidenierswinkels en Herbergen. Wat het Rattenkruid betreft, zoo ziet echter de Commissie geene kans, om bij de bestaande Wetten den verkoop van dit Vergif alleen aan de Droogisten toe te staan met uit-

sluiting van alle andere Kooplieden, hoezeer zij zich met de hoop vleit, dat, naar mate het Rattenkruid in Veeziekten meer en meer door andere middelen zal vervangen worden, velen, die thans dit Vergif verkoopen, uit gemis van debiet, zich van dat artikel zullen ontdoen, waardoor eindelijk de verkrijging van Rattenkruid minder gemakkelijk worden zal, dan thans het geval is. De Commissie is evenwel van oordeel, dat eene krachtdadige herinnering aan art. 16 van de Wet van den 12den Maart 1818 (*Staatsblad* no. 16) over den verkoop van Vergiften niet overbodig zijn zal.

Maar terwijl de Commissie geen middel heeft kunnen vinden, om den verkoop van Rattenkruid direct te bemoeijelijken, zoo is dit niet geheel het geval met de Kwikmiddelen, die ook door Kruideniers en Winkeliers, onder den vorm van zalf, dus onder den vorm van een zamengesteld geneesmiddel, hier en daar te lande verkocht worden, hetwelk stellig in strijd is met art. 17 van de Wet van den 12den Maart 1818 (*Staatsblad* no. 16): „geen zamengesteld geneesmiddel zal, onder welke benaming ook, mogen worden verkocht of te koop aangeboden, anders dan door de bij de wettelijke verordeningen bevoegd verklaarde of daartoe door Ons speciaal geautoriseerde personen en overeenkomstig te emaneren instructiën, op eene boete van *f* 50."

GRONINGEN, 27 December 1845.

W. C. STAR LICHTENVOORT.	H. ROUAN.
Dr. R. WESTERHOFF.	C. H. VAN ANKUM.
J. P. J. REIJNTJES.	A. A. SEBASTIAAN.

Voor extract conform:
De Griffier der Staten,
J. A. FRUITIER, L. Gr.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR der Provincie *Groningen*, bij besluit van den 5den September 1846, no. 19, gearresteerd en invorderbaar verklaard primitief KOHIER voor de BELASTING op het PERSONEEL, over het dienstjaar 184⁶⁄₇, voor deze Gemeente, 2de gedeelte, bevattende de Wijkletters N—Z (zwart) op heden aan den Heer ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Gemeente ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is, zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen, — en herinneren tevens de belanghebbenden, dat, bijaldien zij mogten vermeenen, bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten zijn vrijgesteld van Zegel, moeten worden gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen*.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 17den Sept. 1846.
Burgemeester en Wethouderen: H. W. VAN GIFFEN.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

De RAAD VAN TOEZIGT EN DISCIPLINE VOOR DE **ORDE DER ADVOCATEN** te *Groningen* maakt bij deze de LEDEN dier Orde opmerkzaam op de bepaling van het Koninklijk besluit van den 5den December 1844, *Staatsblad* no. 61, waarbij is voorgeschreven, dat de Advocaten telken jare in de maand SEPTEMBER hunne ACTE VAN BEËEDIGING door den Griffier van het PROVINCIAAL GEREGTSHOF zullen moeten doen viseren.

De Raad van Toezigt voornoemd:
J. E. PAHLIG, *Deken*.
Mr. J. H. GEERTSEMA, Cz., *Secretaris*.

EGYPTE.

ALEXANDRIE, 30 Augustus.

De brieven uit Kaïro spreken slechts van Z. H. *Ibrahim*-pacha. De Prins heeft twee maatregelen genomen, welke de reeds voor hem gekoesterde achting nog hebben doen vermeerderen. Ziet hier, onder welke omstandigheden hij het bewijs heeft geleverd van dien geest van verdraagzaamheid, welke het onderscheidend Karakter van *Mehemed-Ali* en *Ibrahim* uitmaakt. De opper-rabbijn der Israëlieten was overleden; men moest onbetwistbaar het opperhoofd eener godsdienst al de eer bewijzen, welke de maatschappij hem verschuldigd is; maar de vrees, dat eenige dweepzieken eene zoo vrome plegtigheid zouden verstoren, had de Israelieten doen besluiten, om bij den gouverneur van Kaïro bescherming ten deze aan te vragen, die evenwel een ontwijkend antwoord gaf. Daarop besloten de Israelieten zich tot *Ibrahim*-pacha te wenden; deze bevond zich toen in den grooten raad of divan. Hij liet de afgevaardigden toe, welke hem om bescherming vroegen, ten einde de laatste pligten aan het opperhoofd hunner godsdienst op eene waardige wijze te kunnen bewijzen, en na hen te hebben aangehoord, keerde hij zich tot de omstanders, en zeide hun: „Sedert ik mijne Europesche reis gedaan heb, ben ik over mij zelven ontevreden. Ontveinzen wij het dus niet: wij hebben nog veel te doen, niet om ons met Europa op eene gelijke lijn te kunnen plaatsen, maar althans om den weg tot vooruitgang te beginnen. Ik heb de bescherming gezien, welke men aan alle geloofsbelijdenissen zonder onderscheid verleent; den eerbied, welken men voor dezelve koestert, en ik zal niet dulden, dat dit in Egypte anders zij; alle godsdiensten moeten worden geëerbiedigd als onze eigene; aan allen zijn wij dezelfde bescherming verschuldigd, en het zoude ons onaangenaam treffen, wanneer dit anders ware. Ten gevolge daarvan zullen wij, in plaats van eenige soldaten ter begeleiding van den lijkstoet te vergunnen, denzelven 3000 man afstaan, terwijl mijne eigene koets dienen zal, om de lijkkist te vervoeren." En zich nu tot de deputatie wendende, zeide hij: „Vrees niet, dat gij gestoord zult worden, terwijl gij de laatste eer bewijst aan het opperhoofd uwer godsdienst. Vertrek, en herinner u, dat Egypte een land zal zijn, waarin alle soorten van geloof met eene algeheele vrijheid zullen worden uitgeoefend."

Na eene dergelijke daad, welke den prins tot eer verstrekt, moeten wij nog eene andere vermelden. Den volgenden morgen, namelijk, liet hij al zijne mamelukken en slaven ontbieden, en heeft hij hun de vrijheid geschonken, met de vergunning evenwel van bij hem te blijven, wanneer zij tevreden waren, of om elders een beter heenkomen te zoeken. Tot dusverre heeft hem nog niemand willen verlaten: allen verzekerden hem, dat zij steeds bij hem zouden blijven.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN, 7 September.

Brieven uit Konstantinopel van den 26sten Aug. spreken van eene belangrijke gebeurtenis. In den divan, namelijk, had de minister van binnenlandsche zaken, *Reschid*-pacha, een voorstel gedaan, om een' gezant naar Rome af te vaardigen, ten einde den nieuw benoemden Paus *Pius IX*, bij gelegenheid van zijne troonsbestijging, geluk te wenschen; men zou tevens van deze gelegenheid gebruik maken, om de aanknooping van vaste diplomatische betrekkingen voor te bereiden. De divan heeft dit voorstel goedgekeurd. De Fransche gezant, de heer *de Bourqueney*, had evenwel, toen hij zulks vernomen had, zich ten spoedigste beijverd, om de ministers van de Porte de volvoering van dit voornemen dringend af te raden; hij toonde aan, dat de toelating van een' Turkschen gezant te Rome met moeijelijkheden gepaard ging, welke niet zoo gemakkelijk op eene wijze, die der Turksche regering geene vernedering zoude aandoen, konden uit den weg geruimd worden. Daarop werd een tweede besluit genomen, daarop nederkomende, dat zulk een gezantschap in de tegenwoordige omstandigheden niet naar Rome zoude afgevaardigd worden.

FRANKFORT, 12 September.

Op eenige Duitsche hoogescholen wordt, met buitenlanders althans, handel gedreven in doctorale bullen. Vooral in Engelsche nieuwspapieren vindt men de daartoe betrekkelijke aanbiedingen. De hoogeschool te Giessen wordt in het bijzonder hiervan beschuldigd; en het is bekend, dat er te Frankfort een magazijn van bullen van die hoogeschool bestaat, waar Engelsche apothekers, bij hunne doorreize, in één' dag de geheele zaak kunnen afhandelen. De grootste handel van die soort wordt, zegt men, op Brazilië gedreven, omdat de Duitsche doctors titel dáár nog zeer in aanzien is, hetwelk echter op deze wijze niet lang meer duren zal.

— Van de Italiaansche grenzen meldt men het volgende: Volgens brieven uit Rome is *Pius IX* voornemens, eene betrekking, op beginselen des volkenregts gegrond en van beide zijden erkend, ook geregelde diplomatische betrekkingen met de Ottomannische Porte aan te knoopen. Dit is niet alleen in een staatkundig opzigt van groot belang, maar ook uit het oogpunt van den handel, daar zulk een maatregel zeer noodzakelijk is voor den handel van den Romeinschen staat in de Levant, en daar alleen op deze wijze het sluiten van een handelsverdrag met de Porte mogelijk wordt. De graaf *v. Escalon*, Roomsch consul te Marseille, moet met deze zending naar Konstantinopel belast zijn.

Van den 15den. Dezer dagen is een luitenant der douanen te Boulogne, die weigerde deel te nemen aan de geheime woelingen van eene zekere partij tegen *Pius IX*, het slagtoffer van een schandelijk verraad geworden. Daar bij het voornemen had te kennen gegeven, om naar Rome te vertrekken, vreesde deze partij, dat hij hare woelingen aldaar zou bekend maken, deed hem door sluipmoordenaars om het leven brengen en trachtte voorts dezen moord te doen voorkomen als een gevolg der verleende amnestie. Gelukkig, dat het slagtoffer nog vóór zijn' dood zijne moordenaars bekend kon maken, alsmede hunne geheime bedoelingen met zijn' dood. Zij wilden namelijk hunne misdaad op de geamnestiëerden werpen.

De geheele jongelingschap van Faenza, zonder onderscheid van rang, heeft het slagtoffer naar deszelfs laatste rustplaats begeleid; zijne begravenis was luisterrijk.

De openbare meening beschuldigt dezelfde partij met den moord op den luitenant-kolonel der Zwitsersche troepen te Forli, weinige dagen vóór bovengenoemde gebeurtenis gepleegd.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 12 September.

De sterfte heeft gedurende deze week in de hoofdstad merkelijk afgenomen. Het aantal der overledenen, dat veertien dagen geleden nagenoeg 1100 beliep, is deze week gedaald op 884, zijnde ongeveer 100 minder, dan het gemiddelde wekelijksche beloop gedurende de laatste 5 jaren.

— Op den chemischen cursus van den heer *Faraday*, te Londen, is eene jonge schoone dame eensklaps geheel en al blaauw geworden door de werking van een chemisch ligchaam, hetwelk door den professor werd gebezigd. Deze dame had zich met blanketsel getooid, hetwelk in eene blaauwe kleur was veranderd, tot niet weinig genoegen van de lagchende vergadering. In het eerst bemerkte de jonge schoone niets van dit alles, maar hield het voor een compliment aan hare schoonheid en vond zich zeer gestreeld, dat aller oogen op haar gevestigd waren. Toen echter eene naast haar zittende dame haar opmerkzaam maakte op de reden der algemeene vrolijkheid, bedekte zij haar indigo gekleurd gelaat met haren zakdoek en verliet in verwarring het tooneel harer beschaming.

— Uit Ierland zijn de berigten hoogst onrustwekkend. Onder de bevolking ten platten lande heerscht de grootste gisting. Zij wil zich verzetten tegen het aan de markt brengen van granen, houdt bijeenkomsten en dreigt hen, die zich tegen hunne voornemens willen verzetten, of de pachters, die hunne pacht betalen willen, met den dood. Aan de deuren der kerken van de distrikten Askeaton, Keldimo en Palaskenry is eene oproeping aangeplakt, om eene bijeenkomst bij te wonen op aanstaanden Donderdag, ten einde de beste middelen te beramen ter voorziening in den tegenwoordigen nood, en zij, die weigeren mogten bij dezelve tegenwoordig te zijn, worden met den dood bedreigd.

Van den 14den. Men heeft in de kleine stad Denby Dale de groote hervorming in de graanregten op eene vrij originele wijze gevierd. Het gold hier geenszins de oprigting van een standbeeld, maar de optogt van eene monster-pastei, welke bestemd was, om onder de arbeidsleden der stad te worden rondgedeeld. Men heeft deze pastei op een' wagen geheschen, en in zegepraal door de straten getrokken. De geheele stad schaarde zich in twee rijen, om luidruchtige hoera's aan deze staat-kookkunstige manifestatie toe te brengen. Deze pastei, sappige vertegenwoordigster van de wet op den vrijen graanhandel, had eenen omvang van 7 ellen, en drie ellen in diameter. Hare wanden bevatten 200 korenmaten meel, 45 ponden vet, 6 ponden boter, 7 ponden spek, 4 schapen, 1 lam, de helft van een kalf, 2 ganzen, 4 eenden, 10 konijnen, 6 hazen, 5 paar patrijzen, 1 faisant, een dozijn duiven en eene menigte andere kleine vogels.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 September.

Joseph Henry is dezen morgen naar het bagno van Toulon gevoerd. Reeds den 4den was *Henry* overgebragt naar de gevangenis van de Rue de la Roquette, welke voor veroordeelden is bestemd, 't geen als een bewijs kon aangemerkt worden van het verwerpen des verzoeks om gratie. *Henry* echter zelf scheen nog te hopen op de goedertierenheid des Konings. Reeds tweemalen heeft hij gevraagd, om zijn' verdediger, den heer *Baroche*, te mogen spreken, en heeft hij deze telkens zijne ongerustheid over den uitslag van zijn verzoek betuigd. Toen men hem dezen morgen zijn vertrek naar het bagno aankondigde en de toebereidselen tot de reis werden gemaakt, en bij in eene diepe neerslagtigheid was vervallen, begon hij te weenen en scheen hij op het punt van in flaauwte te vallen. Hij is evenwel met veel moeite uit zijne gevangenis gebragt, steeds zeggende: „Er is dus geene hoop meer! het is dus met mij gedaan! O, mijn God, welke schande!" Met moeite heeft men hem zijn costuum aangetrokken, en toen men hem de ijzers aanlegde, overtoog een hevige blos zijn gelaat en herhaalde bij wederom zijn vorig uitroepen, terwijl het angstzweet hem uitbrak. Eenmaal echter in het rijtuig gegaan zijnde, groette bij nog de omstanders en zeide nogmaals: „Ik had liever den dood ondergaan, maar nu is alles voor mij geëindigd."

— De hoogleeraar *Alexandre*, tot de Fransche universiteit behoorende, heeft zich, op last der Regering, naar Griekenland begeven, om te onderzoeken, in hoe verre dáár te lande de oude Grieksche letterkunde wierd onderwezen, en welk nut daarvan te trekken ware voor dit onderwijs in Frankrijk. Hij heeft bevonden, dat het nieuwe Grieksch, de thans levende taal, niet veel verschilt van, en wel in verband kan worden gebragt met het oude. Hij heeft voorgesteld de inrigting van eene Fransche school te Athene, ten einde men zich aldaar zoude kunnen toeleggen op de verbeterde kennis van de Grieksche taal-, letter- en oudheidkunde. De minister *de Salvandy* heeft zulks goedgekeurd en het koninklijk besluit, waarbij de instelling van dergelijke school wordt bevolen, ziet reeds het licht. Men verwacht, dat deze instelling eene kweekschool zal worden van leeraren, welke eene algeheele wijziging in het onderwijs van de Grieksche taal hier te lande zullen te weeg brengen.

— Te Aix-le-Château, departement Pas-de-Calais, heeft een herdershond een kindermoord verhoed. Een pas geboren kind was dáár in eenen mergelgrond levend begraven, toen de hond, het dáár ontdekt hebbende, door zijn gaan en komen de aandacht zijns meesters vestigde, die het kind met hulp van den veldwachter heeft opgegraven. Des anderendaags is het arme schepsel onder de namen van *Alexander Protégé* gedoopt. De ontaarde moeder is aangehouden.

Van den 13den. Volgens brieven uit Madrid, heeft de graaf *Bresson*, de gezant van Frankrijk aan het Spaansche Hof, in den avond van den 7den dezer officiëel, in naam van den hertog *van Montpensier*, om de hand van de infante verzocht. Den volgenden morgen is daarop in het officiële dagblad van Madrid eene nota verschenen, in welke bekend wordt gemaakt, dat het huwelijk der infante met den hertog *van Montpensier* is vastgesteld. Deze tijding heeft in Madrid vrij wat gisting te weeg gebragt; want, volgens sommiger zeggen, zou eene petitie, welke ten doel had, om de Koningin te verzoeken, dat het huwelijk der infante niet mogt voltrokken worden, in minder dan vijf uren door vijftienduizend personen onderteekend zijn.

Van den 14den. De hertog *van Glucksberg* is in den nacht van den 10den op den 11den Bordeaux doorgekomen, zich naar Parijs begevende; naar men zegt, brengt hij het huwelijks-contract van Z. K. H. den hertog *van Montpensier* met de infante van Spanje mede.

— Eergisteren namiddag tusschen 5 en 6 uren had er op de Place Vendôme, op het oogenblik, dat de wandelaars uit de Tuillerien terug keerden, een ware regen van bankbriefjes van 500 en 1000 frs. plaats. Eene windvlaag had dezen luchtigen schat, zoo men zeide, uit het kantoor van een aanzienlijk hôtel op het plein weggerukt en op de straat gestrooid. Al de bankbriefjes werden grootendeels door het publiek opgeraapt en dadelijk aan den wettigen eigenaar terug gegeven. Alle zamen genomen bedroegen zij eene som van 123,500 frs. Twee bankbriefjes, het eene van 1000 en het andere van 500 fr., welke de 125,000 fr. vol maakten, waren door den wind op een der daken verdwaald. Zij werden door twee eerlijke schoorsteenvegers, die zich juist dáár bevonden, opgenomen en terug gebragt.

— Wij hebben reeds gemeld, dat de laatste tijdingen uit Algiers deden vreezen voor een' te grooten invloed van *Abd-el-Kader* in Marokko. Uit de door het *Journal des Débats* gegevene ophelderingen blijkt, dat het Fransche leger zich toerust, om met kracht elken vijandelijken aanval te keer te gaan, en dat een inval in Marokko zal volgen op elke ernstige beweging, welke de emir mogt te weeg brengen.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 14 September.

Men verneemt, dat Z. M. den 25sten dezer alhier wordt terug verwacht, om vervolgens de reis naar Limburg aan te nemen.

— In het *Journal de la Haye* komt heden het volgende artikel voor:

„De scheepvaart op de Wolga, in Rusland, is eene der gewigtigste van dat rijk. Sedert lang poogde men er stoombooten op aan te leggen, om de groote vrachtschuiten stroomopwaarts te slepen. Er heeft zich hiertoe eene maatschappij vereenigd, maar langen tijd is men er niet toe kunnen geraken, om het vraagstuk op eene voldoende wijs op te lossen, uit hoofde van den geweldigen stroom en andere verhinderingen, die aan de werking der gewone slepers in den weg stonden.

„Eindelijk nam de heer *R. Rontgen*, directeur der stoomboot-fabrijk op Fijenoord, bij Rotterdam, op zich, voor deze maatschappij eene groote boot te bouwen, in staat, om schuiten van eenen bijzonderen vorm, met 2500 tonnen gewigts beladen, tusschen Samora en Rytusk (eenen afstand van 1400 wersten of ongeveer 350 uren gaans) in twintig dagen tijds op te slepen. In geval deze voorwaarden niet vervuld wierden, moesten de kosten van het eerste transport door den bouwmeester gedragen worden.

„Ten gevolge dezer schikking, deed de heer *Rontgen*, door de Hollandsche maatschappij van stoomvaart, naar een model van zijne uitvinding, eene ijzeren boot vervaardigen, van de kracht van 250 paarden en derde halve voet diep gaande. Deze boot werd uit elkander genomen en in dien toestand naar Rybinsk gebragt, waar zij weder ineen gezet werd. In de maand April ll. zagen de oeverbewoners met verbazing twee schuiten van eene zonderlinge gedaante door eene ijzeren stoomboot voortslepen.

„Elke dezer schuiten is 400 voeten lang, zij gaan 5 voeten diep en hebben eenen inhoud van 1260 tonnen. De stoomboot, aan welke men den naam van *de Wolga* gegeven heeft, is den 2den Mei van Rybinsk vertrokken, in een jaargetijde, waarin, de rivier door regens opgezwollen, de stroom ongemeen sterk is, terwijl daarenboven de wind tegen was. Desniettemin kwam zij in zestien en een halven dag, dat is nog drie en een halve dag minder dan de bedongen tijd, te Samora aan. Met de gewone middelen duurde die vaart maanden.

„Dus is dan een vraagstuk opgelost, dat voor Ruslands binnenlandschen handel van het hoogste gewigt is. Men verwacht eerlang het getal dier vaartuigen te zien vermeerderen, en de scheepvaart op den grootsten rivierstroom van Europa eene levendigheid te zien nemen, welke men verre was te voorzien."

Van den 15den. HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, vergezeld van hoogstderzelver dochters de Prinsessen *Louisa* en *Maria*, zijn gisteren avond, van de reize naar Duitschland, op het buitenverblijf *het Huis te Paauw*, nabij de residentie, terug gekeerd.

— Men heeft dezer dagen alhier opgemerkt, dat er gouden dens in omloop zijn, die op het oog echt zijn, maar die als men ze doorsnijdt, bevonden worden te zijn van koper met zilver overtrokken.

— Wij vernemen uit eene goede bron, dat de behandeling der zaak van de *Arnhemsche Courant* voor het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland, welke op den 19den dezer bepaald was, alsdan nog geen voortgang zal hebben. Ofschoon de dag der behandeling nader zal bepaald worden, wil men weten, dat die behandeling eerst tegen het einde der maand October zal plaats hebben.

AMSTERDAM, 15 September.

Men wil, dat de Regering reeds een nieuw strafwetboek gereed heeft, om in den aanvang der e. k. zitting van Staten Generaal *in zijn geheel* aan te bieden. De naast de doodstraf zoude, naar men vermeent, de levenslange tuchthuisstraf zijn. Verder zou alle gevangenisstraf in eenzame opsluiting bestaan, waarvan het maximum 15 jaren. Geene lijfstraffen, geene tepronkstelling, geene deportatie zijn daarin opgenomen. De onderscheiding tusschen criminele en correctionele straffen wordt behouden.

ROTTERDAM, 14 September.

Men verneemt, dat heden middag, door heeren gecommitteerden der Nederduitsche Gereformeerde gemeente alhier, de geopende geldleening, tot verderen opbouw der Zuiderkerk, tot de rente van 3 pCt., op het volle bedrag van driehonderdduizend guldens gesloten is.

DORDRECHT, 14 September.

Gisteren morgen zijn voor deze stad aangekomen twee Russische oorlogsstoombooten, aan boord hebbende geschenken voor de onlangs met den kroonprins van Wurtemberg gehuwde Russische grootvorstin *Olga*. Deze geschenken zullen hier in Rijnschepen overgeladen en naar Stuttgart overgebragt worden. De bestemming dezer booten was Rotterdam, doch, uit hoofde van de te groote breedte der raderkasten voor de sluis van het Voornsche kanaal, en den te grooten diepgang dier bodems voor de Oude Maas, zijn zij voor deze stad moeten komen.

ARNHEM, 14 September.

Van tijd tot tijd hoort men ook hier van voorkomende ziekten door het gebruik van garnalen. De oorzaak daarvan wordt door sommigen daaraan toegeschreven, dat de garnalen gewoonlijk in *koperen ketels* worden gekookt. Anderen meenen dat velen het water, waarin bij v. heden garnalen gekookt zijn, morgen weder gebruiken, ten einde zoodoende een ponden zout te besparen, en dat zulks wel eens verderfelijk konde zijn.

MEPPEL, 14 September.

Als eene merkwaardigheid wordt ons uit het naburige Koevelte berigt, dat aldaar twee echtelieden wonen, *Peters Bont* en *Annegien Houwen*, die thans 61 jaren huwd zijn en waarvan de eerste den ouderdom heeft van 83 jaren en de vrouw van 80 jaren. Dit echtpaar heeft leven 9 kinderen, 58 kleinkinderen en 33 achter-kleinkinderen, makende juist het patriarchale getal van 100 menschelingen uit.

ZWOLLE, 15 September.

Het verdient met het volste regt de algemeene aandacht, dat zich in Engeland niet alleen de prijzen der inlandsche granen, onder het nieuwe tarief, op eenen voordeelig voet staande houden, maar dat men thans ziet, wat in 1 niet had plaats gehad, namelijk, dat Engeland granen uitvoert naar andere gewesten. Er hebben uitvoeren plaats naar Duitschland, België, Nederland en zelfs naar Frankrijk, en de prijs voor die uitvoeren is steeds hooger dan de middelprijzen op de Engelsche markt zelve. Deze laatste zijn, volgens de Prijscourant der vorige week (5 Sept.), 55 sch. het quarter (bijna 3 mudden), en te gelijker tijd

. te Londen verscheidene ladingen voor Frankrijk bedongen tegen 49 sch., en andere tegen het bod van 50 sch. geweierd, in de verwachting van nieuwe rijzing. Zoo blijven de rijzen dan gunstig voor de Engelsche landbouwers, en niet alleen wordt hunne vrees voor den invoer der buitenlandsche granen niet bewaarheid, maar zij zien zich in tegendeel buitenlandsche markten geopend, waarop zij niet gerekend hadden. Die uitvoer vermindert den voorraad op de binnenlandsche markten, en moet noodzakelijk de prijzen vast doen blijven, zoodat het nieuwe tarief hun, dit jaar ten minste, meer voordeel dan schade doet.

— Gisteren avond had voor het eerst eene gebeurtenis plaats aan eene der aanlegplaatsen onzer stad, welke wij vreezen, dat maar al te dikwijls staat herhaald te worden. Een schip nam eenige huisgezinnen, die het vaderland met eene nieuwe woonplaats in Amerika gaan verwisselen, in en maakte de touwen los, om zijne passagiers naar Rotterdam, algemeene verzamelplaats, over te brengen. Het gezelschap bestond uit het huisgezin van een' gezeten metselaar te Zwolle met vrouw en 7 kinderen, 2 huisgezinnen uit de omstreken van Epe, 2 uit Genemuiden en 4 uit Hattem, alles om de 40 personen. Er zullen deze week nog meer landverhuizers uit deze provincie vertrekken, onder anderen 6 huisgezinnen uit het ambt Hardenberg. Wij hebben vroeger reeds gemeld, dat er tot hiertoe slechts ...ken gaan, die, óf eenige middelen bezitten, óf ten minste zooveel, dat zij zelve de uitrusting en reiskosten bestrijden kunnen.

De godsdienst is de hoofd-oorzaak dier verhuizing.

— Zondag ll. heeft een Schokker op verscheidene boeren ...n van het Kamper Eiland gekochte garnalen verkocht. ...e er van gegeten hebben, zijn meer of minder zwaar ongesteld geworden. Maandag werd van de markt te Kampen een boerenzoon in haast met den wagen naar huis gebragt, ...aan zijne hevige benaauwdheid door groot geschreeuw gelukkig ook door braken lucht gaf. Men gaf de schuld den Schokker, doch de garnalen schijnen die te moedragen; want ook te Amsterdam zijn ettelijke garnalen... ernstig ongesteld geworden.

— Volgens berigten, op welker juistheid men mag afgaan, ...eerlang door den raad der stad Amsterdam, op voorstel ...heeren burgemeester en wethouderen, worden beraadslaagd over het *overdekken* der nieuw gebouwde Beurs; een ...maatregel van hooge noodzakelijkheid, waartoe het stads-bestuur door een adres van de kamer van koophandel, ...de namens den handelsstand, dringend is uitgenoodigd. ...is bereids een houten model vervaardigd, de wijze voorstellende, waarop men zich voorneemt dit *overdekken* ten uitvoer te brengen.

...s dit berigt en de hoop op de spoedige uitvoering *ver...blijdend*, van wege de ongemakken, die dit *nieuw* gesticht den ...beursbezoekers, bij ongunstig weder, doet ondervinden, vooral ...ar de aangebragte togtschotten het bestaande kwaad slechts ...een gering gedeelte konden verminderen; *treurig* is, aan ...anderen kant, de ervaring, dat men ook in de hoofdstad ...Rijks, er niet toe komt, om den put te dempen, dan *nadat* ...half verdronken is!

...aanvankelijk tooh wilde men eene overdekte beurs, gede opengestelde prijskamp voor bouwkundigen, getuigen ...plaats gehad hebbende bekrooningen. Slechts één man ...zich tegen den wensch der burgerij en het genomen ...besluit aan; maar die man was een der hoofden van het huis ...ope en Co., lid van den raad en veelvermogend! Op zijn ...vervaardigde de architect *Zocher*, van Haarlem, het ...del eener *onoverdekte* beurs, en dit was genoeg, om een ...ak en buigzaam stads-bestuur te bewegen, op het genomen ...sluit terug te komen! Op deze wijze ontving Amsterdam ...beurs, die meer dan ZES TONNEN GOUDS heeft ver...onden, en nog daarenboven DUIZENDEN heeft gekost ter ...stelling van verkeerd aangelegde funderingwerken; eene ...urs, die noch aan de vorderingen der schoone bouw...t, noch aan hare bestemming voldoet; vermits hare gebrekkige constructie zoowel als hare allerongelukkigste plaatsing haar tot een ondragelijk togtgat, bij wind en storm ...regenachtig weder, gemaakt, en daardoor menigen beurs...ganger eene bedenkelijke ziekte op den hals gehaald heeft! *Zulke* lessen waren er ongelukkigerwijze noodig, om ...stads-bestuur te doen begrijpen, dat vroegere voorspel...ngen, die men destijds uit laffe inschikkelijkheid met een ...edelijdend glimlagchen begroette, niets dan waarheid be...den!

...zal nu *andermaal* op een genomen besluit terug ko...n, en het stedelijk budget moeten bezwaren met eene ...belangrijke som voor de aan te brengen verbetering, die wel ...zonder het oprigten eener hulp-beurs uitvoerlijk zal ...wezen. Gelukkig heeft het achtbaar en achtenswaardig ...dat van het stedelijk-bestuur zich in deze gansche zaak ...te verwijten! Het ware — zoowel om hunnent wille, ...van wege het regt *Abderitische* der omstandigheden en ...nuttelooze geldverspillingen — te wenschen, dat de ...derheid de overige magistraatsleden dit den verdien...w, burgemeester konde nazeggen! Maar thans komt het ...wegens betoonde *condescendance*, voor A. en Z. te laat.

NIJMEGEN, 15 September.

Op den 9den dezer werd ontdekt, dat een zesjarig den...bosch van den minister van staat baron *van Heeckeren van Kell*, gelegen in de gemeente Ruurlo, groot 1 ...68 roeden, 50 ellen, geheel door de rupsen was ...gevreten, wel zoodanig, dat de naalden van nagenoeg ...de dennen zijn afgeknaagd. Ten gevolge hiervan, ...de eigenaar bepaald, dat het voorschreven bosch dadelijk zonde worden afgebrand, zijnde de ligging daartoe geschikt ...in den omtrek van nagenoeg een half uur afstands geene dennenbosschen voorhanden.

LEEUWARDEN, 12 September.

Het getal stoombooten van Harlingen op Londen en terug, ...tot hiertoe zich tot twee bepaalde, namelijk de *Magnet* en *Rapid*, is dezer dagen wederom met eene vermeerdering, zijnde de *Mountainier*, kapitein *C. K. Spence*. De ...voer van boter en vee blijft steeds verbazend.

— Ten gevolge van de buitengewone hitte, waarbij in de...ze thermometer 80° F. teekende, staan vele heesters en gewassen alhier andermaal in bloei, terwijl in de provincie op onderscheidene plaatsen de vruchtboomen ten tweede male bloeijen.

GRONINGEN, 17 September.

Gisteren avond arriveerde alhier monsgr. C. L. baron VAN WIJCKERSLOOT, heer *van Schalkwijk*, bisschop *van Curium*, ...voornemen, om hier ter stede en in de gemeenten ...n en Kleinemeer, voor de landelijke gemeenten, het ...zullen des Vormsels toe te dienen. — In ons volgend ...zullen wij de bijzonderheden dezer hier zoo zeld...voorvallende plegtigheid mededeelen.

— Vroeger is in ons dagblad melding gemaakt van de gruwelijke mishandeling der huisvrouw van den heer MERTENS, ...tabakverkoper en sigarenfabrikant hier ter stede, gepleegd door een' ...knecht, die destijds voor loon bij hem in dienst was. ...Hoewel het zich destijds aanvankelijk liet aanzien, dat ...deze mishandeling de schromelijkste gevolgen zoude na zich ...slepen, is echter de mishandelde, als door een wonder, ...aan die doodelijke gevolgen daarvan beveiligd niet al...leen, maar reeds vóór den afloop van den twintigsten ...dag bedoelde wederom hersteld geweest.

De bedoelde dader, genoemd PIETRO TONINI, oud 22 ...jaren, geboren in het Hertogdom Modena (Italië), heeft ...op den 9den dezer, ter zake dier mishandeling en tevens ...van diefstal jegens bovengenoemden zijnen meester, voor het Provinciaal Geregtshof te regt gestaan, als ...uit het onderzoek der zaak is gebleken, dat hij, ...'s morgen van den 19den Maart l.l., terwijl ...de vrouw des huizes alleen in de keuken be...bezig zijnde om koffij voor hem in gereed...te brengen, met de eene knie op den grond, zich ...neigde, ten einde een kooltje vuurs van den baard ...haar, zonder de minste voorafgegane aanlei...overhoeds, met een' ijzeren hamer, een' hevigen ...slag het achterhoofd — vervolgens een' tweeden slag aan de regterzijde van het hoofd — en een' derden slag vlak tegen het voorhoofd heeft toegebragt; zoodat zij, van hare aanvankelijke bedwelming eenigermate hersteld, door de achterdeur de vlugt genomen hebbende naar een' harer buren, aldaar geheel bebloed is aangekomen; — en wijders, dat beschuldigde, gedurende zijne kortstondige dienst van slechts drie weken, aan zijnen meester ten minste voor achttien guldens aan pleisterwerk en gips heeft ontvreemd.

Bij 's Hofs op gisteren uitgesproken arrest is genoemde beschuldigde dien ten gevolge schuldig verklaard aan de hem te laste gelegde misdaad van *diefstal jegens zijnen meester, tijdens hij bij dezen voor kost en inwoning als knecht in dienst was*, alsmede aan het hem eveneens te laste gelegde wanbedrijf van *moedwillige verwonding met voorbedachten rade, waardoor geene ziekte of beletsel van te werken van meer dan twintig dagen is te weeg gebragt*, en te dier zake veroordeeld tot tepronkstelling op een schavot, gedurende een half uur, en tienjarige rasp- of tuchthuis-straf, alsmede, ten behoeve van den Staat, tot eene geldboete van vijfentwintig guldens en in de kosten der procedure.

— Sedert bijna anderhalf jaar is hier veel gesproken over de spanning, welke plaats heeft in de Roomsch-Catholijke gemeente te Hoorn, een dorp, op ruim vier uren afstands ten noorden van deze stad gelegen. Nu de zaak zoo verre is gekomen, dat de algemeen geachte en beminde pastoor, J. A. PIERIK, van zijne dienst is ontzet, meenen wij een kort berigt daarover te moeten mededeelen.

Tot voor eenige jaren was in den Noordwestelijken hoek dezer provincie, te Hoorn, alleen eene Roomsch-Catholijke kerk, in welke de Roomsch-Catholijken, die in meer dan twintig dorpen verspreid wonen, hunne godsdienst uitoefenden. Doch voor vijf of zes jaren werd op een uur afstands van dáár, te Kloosterburen, eene tweede kerk voor hen gebouwd, aan welke een gedeelte der gemeente, die tot dien tijd toe bij Hoorn had behoord, nu moest worden toegevoegd. Over een gedeelte van 't geen voortaan al of niet bij Hoorn zoude blijven ontstond twist. De bewoners van Grijssloot namelijk, een gehucht niet verre van Leens, zeer aan hunnen ouden pastoor gehecht, meenen, dat zij, volgens de ligging hunner woonplaats en vroeger gemaakte afspraak, bij Hoorn moeten blijven, terwijl eene beslissing van den aartspriester te Zwolle hen onder Kloosterburen plaatst. De Grijsslooters, aanzienlijke landbouwers, met een vrijheidlievend hart, achten zich door die beschikking verongelijkt, en willen geenszins naar den nieuwen pastoor van Kloosterburen, die schijnt te meenen, dat hij met de Groningers kan omgaan, gelijk hij vroeger met de Twentenaars deed. Zij willen hunnen ouden pastoor niet verlaten. Ook deze meent, dat men hem in dat gedeelte zijner oude gemeente onregt heeft gedaan, en heeft dus, tegen het verbod des aartspriesters in, aan hetzelve de biecht afgenomen en de communie toegedeeld. Dit geschiedde reeds om Paschen 1845. Sedert dien tijd is de spanning natuurlijk grooter geworden, en nu eindelijk de algemeen, bij Protestanten evenzeer als bij Roomschen, geachte pastoor PIERIK op zijne hooge jaren van zijn' post ontzet en uit de pastorij verdreven. Een kapellaan, die voor hem de dienst moest waarnemen, vindt de kerk ledig, het zangkoor onwillig, de gemeente zeer verontwaardigd en verbitterd. Eene bezending der gemeente is nu naar den Haag, om dáár bij kerkelijke en wereldlijke overheid hare belangen voor te staan. — Weldra zal het blijken, of zij in 't algemeen zal bevestigen, wat velen dikwijls zeiden: liever van den Paus, dan van hunnen pastoor te zullen scheiden.

— In den avond van den 10den dezer is er brand ontstaan in de behuizing van JAN TJARKS LANDMAN, te Borgsweer, onder de gemeente Termunten, met dat ongelukkig gevolg, dat dit huis, bewoond door zijnen broeder ANDRIES TJARKS LANDMAN, arbeider aldaar, geheel is afgebrand. Het huis zoo wel als de losse goederen waren tegen brandschade verzekerd. De oorzaak van den brand is niet met zekerheid bekend.

WINSCHOTEN, 16 September.

— Den 13den September, des namiddags te vier uren, ontstond er eensklaps brand in de werkplaats van den goudwerker H. J. VAN DENDEREN, waar twee Joodsche gezellen aan den arbeid bezig waren. Het vuur verkreeg aanstonds zoodanig de overhand, dat in weinige oogenblikken de vlammen het dak uitsloegen. Vóór er eenige hulp kon worden aangebragt, daar door de langdurige droogte aan het vuur het ruimste voedsel werd gegeven, was ook reeds het belende huis van den deurwaarder J. A. KUIPER aangetast. Gelukkig, dat door de spoedig aangebragte hulp der brandspuiten de belende huizen aan weerszijden konden worden behouden, waartoe de rigting van den wind ook nog al heeft bijgedragen. Het eerste huis, toebehoorende aan den mr. timmerman L. L. STEL, is geheel, en het andere, de eigendom van den bewoner zelven, voor het grootste gedeelte uitgebrand. De huismeubelen, alsook het voorhandene goud zijn uit beide huizen gedeeltelijk gered, en waren beide huizen tegen brandschade verzekerd. De aanjager, hier voor de eerste maal in werking, heeft, daar de huizen, staande aan den ouden weg, verre van het water verwijderd waren, en de huispompen door de droogte weinig konden opleveren, de beste diensten bewezen; ware dit niet zoo, dan zoude de brand voor de plaats de meest noodlottige gevolgen gehad kunnen hebben, te meer, daar de voorraad hooi en turf op den zolder van den deurwaarder KUIPER een' geweldigen gloed veroorzaakten, in welks nabijheid het niet mogelijk was iets te verrigten. Voor den bewoner en eigenaar van het éene belende huis, G. J. WESTER, dat het meest aan het vuur bloot stond, is het stuiten van den brand bijzonder voordeelig geweest, daar dit huis niet tegen brandschade was verzekerd.

— De harddraverij met paard en chais te Langeweer heeft aldaar op gisteren plaats gehad. De prijs, uitgeloofd door den Kastelein H. JONKER, bestond in een paar fraaije *Hoofdstellen met Stangen*. Zes paarden dongen naar denzelven en werd behaald door het zwarte, langstaarte ruinpaard van den heer T. KITS, van Zuidhorn.

ALPHONSE KARR, de geestrijke en scherpzinnige schrijver der Parijssche *Wespen*, houdt in het jongste nommer van dat tijdschrift de volgende bitter spottende lofrede op het Fransche kiesstelsel, volgens hetwelk, gelijk men weet, kiezer is alwie eene bepaalde som voor deuren, vensters, in één woord voor directe belastingen betaalt. ,, Wie zou de vorderingen van 's menschen geest durven ontkennen? Beurtelings heeft men afgeschaft de godsregering, de alleenheerschappij, de regering van weinigen, de republiek; men is de godsregering moede geworden om de priesters, de koninklijke om de dwingelandij, de regering van weinigen om de nog grootere dwingelandij, de republiek om de republikeinen. Maar eindelijk, na veel gedruisch, veel ellende, veel bloedvergietens, heeft men dit maal den best mogelijken regeringsvorm ontdekt: men heeft zich onderworpen, en wel voor altijd, aan de magt der deuren en vensters. De deuren en vensters regeren Frankrijk; God behoeft het slechts te beschermen. Men heeft gedacht, dat de burgers, die de meeste deuren en vensters bezitten, natuurlijk de meest *verlichten* zijn, en dat de *schatting* — zoo noemde men voorheen oordeel — het eenige vereischte was voor een bestuur; en deze regeringsvorm heeft alle stemmen op zich vereenigd. Inderdaad, zoolang er, om zich met staatszaken te bemoeijen, een hooggaand verstand, een veelomvattende geest, moeijelijk verworven inzigt noodig waren, dachten eenige lieden het nooit zoo ver te kunnen brengen; thans echter kan men, door het maken en vooral door het verkoopen van laken, wijn, lampen, schoenen, enz. zoetjes en zachtkens zoo ver komen, dat men genoeg deuren en vensters heeft, om geroepen te worden tot deelneming aan de regering zijns lands. Als de ouderdom en de vermoeijenis u ongeschikt maken voor uwen kleinhandel, dan is de baan niet meer gesloten voor iemand, ten zij voor de droomers, die het leven slijten in onvruchtbare studiën en niets opbrengende bepeinzingen. Men heeft, Goddank! geen' last meer van die lieden: ze zijn, gelukkig voor 't land, vervangen door eerlijke winkeliers, blikslagers, lampenmakers, enz., die al te lang aan de regering van hun land geen deel gehad hadden.

,, Ik durf niet zeggen, hoeveel vensters mij ontbreken, om het regt te hebben van mij met dat alles te bemoeijen.

,, Meent echter niet, om hetgene ik u hier zeg, dat ik een voorstander ben der hervorming van het kiesstelsel, strekkende tot verlaging der schatting. Dat zou nog erger zijn! Wat mijn verstand en mijn hart stuit en verontwaardigt, 't is het geld tot maatstaf van alles genomen te zien; 't is de wet en de zeden van iemand te hooren vragen, niet ,, wie zijt ge?" maar ,, wat bezit ge?"; 't is te zien, dat men noodlottelijk, het geld alles en al het andere niets zijnde, er toe komt, al het andere te geven voor geld: er is geene deugd, die men wil koopen, er is geene, die men niet wil verkoopen."

(*D. C*)

'sGRAVENHAGE, 15 September. Wij vernemen, dat de weleerw. heer ds. MOLENAAR, te Beest, het op hem uitgebragte beroep, ter vervulling van de vacature te Scheveningen, heeft aangenomen.

LEIDEN, 15 September 1846. Door den breeden kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier is, uit het bevorens gemaakte twaalftal predikanten, het volgende zestal gemaakt:

E. B. SWALUE, th. dr., te Goes; F. H. G. VAN ITERSON, te Arnhem; L. PROES, th. dr., te Leeuwarden; V. J. BERKHOUT, te Monster; A. RUTGERS VAN DER LOEFF, te Zutphen; J. P. VAN HARENCARSPEL, te Leeuwarden.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 7 Sept., kapit. *Peper* Fennegina, van Groningen n. Kiel; *Klontje* Meinsina, van Lubeck n. Rotterdam; den 8sten *van Sluis* Ettina, van Memel n. Amsterdam; *de Jong* Catharina Cornelia, van Newcastle n. Kiel; *Brons* Helena Brons, van Brake n. Stettin; *van der Wouden* Gesina Gesina, van Dantzig n. Groningen; den 9den *Lindeboom* Anna, van Stettin n. Hoekzijl; *Visser* Minerva, van Stettin n. Rotterdam. — Idem te Tonningen den 7 Sept., *Lukje* Liefdadigheid, van Buxtehinde n. Karebeckmunde; den 8sten *Douwes* Jeldina Margaretha, van Hamburg n. Stettin; *Scholtens* Catharina Alida, van Amsterdam n. Aarhuus; den 9 en *de Jonge* vr. Martha, van Amsterdam n. de Oostzee; *Hazewinkel* de 2 Gebroeders, van Kiöge n. Holland; *Pekelder* Heidewika, van Kiel n. Holland. — Idem te Elseneur den 9 Sept., *de Groot Bakker* Katharina, van Petersburg n. Amsterdam; *de Groot* Josina Wilhelmina, van Pillau n. Amsterdam; *van Wijk* jonkvr. Maria, van Dantzig n. Harlingen.

Binnengekomen te Amsterdam den 14 Sept., kapit. *Waterborg* Fokkina, van Nordstrand; *de Winter* vr. Catharina, van Newcastle. — Te Hollesloot den 14 Sept., *Hansen* Catharina Maria, van Callundborg. — Te Kampen den 9 Sept., *Oldenburger* jonge Jan, van Noorwegen. — Te Texel den 12 Sept., *Richard* Martha, van Nijstad; den 14den *Koning* Neptunus, van Newcastle; *Ketelaar* Jantina Hendrika en *Ouwehand* de Hoop, beide van Hull. — Te Terschelling den 12 Sept., *Wever* jonge Hendrik, van Koningsbergen; *Scholtens* Alida, van Holbeck. — Te Helvoet den 12 Sept., *Posthumus* Anne Willem, van Petersburg; den 13den *Dood* jonge Lucas, van Memel; *Scholtens* Sjoumenta en *Martens* Maria, beide van Dantzig; *Hazewinkel* Merwestroom, van Bergen. — Te Brielle den 13 Sept., *Lovius* Nooit Gedacht, van Noorwegen. — Te Dordrecht den 11 Sept., *Jonker* Maria Elisabeth, van Amsterdam. — Te Vlissinge den 13 Sept., *de Jong* Sikkolina Hooites, van Heiligenhafen. — Te Konstantinopel den 18 Aug., *Dik* Ida Wubbina, van Amsterdam; den 24sten *Stoelman* Groningen, van Odessa. — Te Bayonne den 8 Sept., *Breeland* Hendrika Arentina, van Riga. — Te Cardiff den 9 Sept., *Olthoff* Jantina, *Olthoff* Catharina, *Hensema* Ida Berendina en *Niehof* Hoop en Fortuin, alle vier van Amsterdam den 10den *Bieze* Anna, van Rotterdam. — Te Grangemouth den 9 Sept., *van der Wouden* Hoop en Liefde, van Harlingen. — Te Stockton den 10 Sept., *Hollander* Johannes, van Antwerpen. — Te Montevideo den 20 Junij, *Meijer* Anna, van Newcastle. — Te St. Valery sur Somme den 6 Sept., *Potjer* Emma Obina, van Archangel. — Te Calais den 6 Sept., *Meijer* Aurora, van Tonsberg. — Bij Deal den 10 Sept., *Jager* Elisabeth, van Hamburg n. Singapore. — Te Liverpool den 10 Sept., *Klasen* de Vriendschap en *Dik* Meinkina, beide van Nantes; *Waterborg* jonge Frederik, van Antwerpen. — Te Leith den 9 Sept., *Munneke* Wilhelmina Hendrika, van Harlingen. — Te Sunderland den 8 Sept., *Koning* Zeldenrust, van Zwolle. — Te Memel den 3 Sept., *Schuur* Agatha en *Schipper* Jantje, beide van Amsterdam. — Te Dantzig den 4 Sept., *Potjer* Akke Boon en *Parrel* vr. Neeltje, beide van Bergen. — Te Hamburg den 11 Sept., *Wolkammer* Hillegina Alberdina, van Kampen *Reents* Catharina Maria, van Brussel; op de Elve den 10den *Huisman* Rena, van Livorno. — Te Bremerhaven den 9 Sept., *Bleeker* Hendrika Jacoba, *Geltes* de 2 Gezusters en den 10den *Muller* Maria, alle drie van Groningen; *de Vries* de 5 Gezusters, van Amsterdam; *Bolmeijer* Uit Vriendschap en *Bolmeijer* de 2 Gebroeders beide van Delfzijl.

Binnengekomen te Amsterdam den 15 Sept., kapit. *van der Veen* vr. Aukje, van Sockton; *Kock* Concordia, van Archangel; den 16den *de Weerth* Wilhelmina, van Grangemouth; *Ouwehand* de Hoop van Hull. — Te Texel den 15 Sept., *Hansen* Anna, van Hamerfest. — Te Helvoet den 14 Sept., *Stutvoet* Margaretha Gesina, van Norderschlense. — Te Kroonstad den 3 Sept., *Bakker* Hendrika Marchina, *Spijkman* Juliana Louisa en *de Jonge* Castor, alle drie van Amsterdam; *Kramer* Harmonie, van Rotterdam; *Hagedoorn* Jantina, van Groningen. — Te Bolderaa den 6 Sept., *Menkema* Catharina Sijpkens, van Harlingen. — Te Altona den 11 Sept., *de Boer* Alida, van Sunderland. — Te Hamburg den 11 Sept., *Bakker* de Hoop, van Tromsoe, l. v. Amsterdam; den 12den *Pos* Anna Catharina, van Hull. — Te Bremerhaven den 10 Sept., *Huisman* de 4 Gebroeders, van Groningen.

In lading te Liverpool den 11 Sept., kapit. *Dik* Meinkina, voor Rotterdam en Groningen. — Te Fiume den 25 Aug., *de Vries* Gezusters, naar Rotterdam.

Vertrokken van Helvoet den 13 Sept., kapit. *Hazewinkel Muntendam* Ariane, naar de Oostzee. — Van Boulogne den 3 Sept., *Jonker* jonge Agatha en den 4den *de Boer* Charlotta, beide op avontuur. — Van Marseille den 8 Sept., *Boll* juffer Stijntje, naar Antwerpen. — Van St. Valery sur Somme den 1 Sept., *Kramer* Anna Maria, naar Riga. — Van Cardiff den 10 Sept., *Doewes* Harmonie naar Amsterdam. — Van Pillau den 6 Sept., *Brouwer* de Hoop naar Antwerpen. — Van Hamburg den 9 Sept., *Esbra* Elisabeth, naar Amsterdam. — Van Cuxhaven den 9 Sept., *Drent* Tjapkje Schuringa, naar Dantzig. — Van Bremerhaven den 8 Sept., *Klein* Jantina en *Hazekamp* Vriendschap, beide naar Rotterdam; *Santjer* vr. Trientje, naar Groningen; den 9den *Broeckema* Maria, naar de Oostzee.

Vertrokken van Amsterdam den 12 Sept., kapit. *Klasen* Antje naar Marseille; *Veen* Elisabeth, op avontuur; den 14den *Duintjer* Catharina Frederika, naar Memel; den 15den *Stuit* Johannes, naar Petersburg; *Harding* Margaretha, naar Pernau; den 16den *Ouwehand* Hunderen, naar Curacao; *Ekamp* Anna Clara, naar Stettin; *de Vries* Tidor, naar Emden; *Weij* Elisabeth, op avontuur. — Van Kroonstad den 31 Aug., *de Groot* Catharina Engelina, *de Jonge* jonge Pieter en *Orre* de 2 Gebroeders, alle drie naar Amsterdam; den 1 Sept. *Koning* de Hoop, naar Schiedam. — Van Pillau den 7 Sept. *Ketelaar* de Hoop, naar Amsterdam. — Van Swinemunde den 9 Sept., *Dokter* Maria Geertruida, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 11 Sept., *Timmer* Koophandel en Zeevaart, naar Dantzig.

ZOUTKAMP den 16 Sept. Binnengekomen den 15den kapit. *van der Woude* Gesina Gesina, van Londen. — Zeilklaar, *Olthoff* Abeldina, naar Londen.

Den 15 Sept., des morgens te 10 uren, is in Vlieland binnengekomen eene Hollandsche schoonerkof, bij zich hebbende een Terschellinger loodsschuit, welke de geheele achtermast en van de voormast de stengen had verloren; de naam onbekend.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 11den tot en met den 17den September 1843 zijn te *Groningen* geboren 7 zoons en 11 doohters; gehuwd 1 paar; overleden 9 ouden en 11 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 15 *September*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 38 ℔ f 3,45
O. Bak 70 ℔ f 9,25	N. Wint. 54 ℔ f 4,65	» 41 » » 3,75
Oml.jar. 68 » » 8,40	» 56 » » 5,00	» 44 » » 4,15
» » 70 » » 8,85	» 58 » » 5,30	
N.Old.1846 72 » » 9,00	» 60 » » 5,60	BOONEN.
» » 74 » » 9,50	N. Zomer niet aan.	N.Paardenb. f7,10,25,40
Jar. » » »	» » »	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	» » »	Gr.Gort f 8,75 a f 9,75
Inl. 64 ℔ f 7,95	Knobbe 60 » » 5,15	Par.100N.℔ f 12 a f 14
» 66 » » 8,35	HAVER.	Koolz. f 8,75 a f 9,75
» 68 » » 8,75	Dikke 38 ℔ f 3,50	Aveelz. f
N. BOEKWEIT.	» 41 » » 3,90	Zomerz. f 7,75 f 8,50
Gr. Zd. 63 ℔ f 5,90	» 44 » » 4,20	Boterzaad f 7,50 f 8
» 65 » » 6,30	» 47 » » 4,50	G.Mostz. f 9 a f 11,50
» 67 » » 6,70	Bl. Voer 35 » » 3,00	Raapol. p. vat f 32
Zw. Zd. 66 » » 6,40	» 38 » » 3,40	Boter ¼ Ton
Veen » »	» 41 » » 3,75	

Tarwe prijshoudende. — Rogge weder iets hooger verkocht. — Boekweit als voren. — Gerst wel zoo aangenaam en iets hooger verkocht. — Haver vond veel vraag en tot merkelijk hoogere prijzen wel te plaatsen. — Boonen weinig aan en iets hooger verkocht. — Koolzaad als genoteerd met trage koopers.

ROTTERDAM, 14 *September*. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. met minder aanvoer, jarige prijsh., doch konde nieuwe niet tot volkomen vorige prijzen geplaatst worden. In den loop der vorige week is er naar roode soorten ter verzending eene goede vraag opgekomen; door den weinigen voorraad echter van geschikte partijen zijn de omzettingen niet zeer belangrijk geweest; voor cons. vond er insgelijks eenige meerdere handel plaats, en werd er op het einde derzelve

ene verhooging van ruim *f* 5 bewilligd. Heden bestond er wederom vraag ter verzending en zijn er in entr. eenige partijen verhandeld; voor eigen gebruik was de handel tot de verhoogde notering meer beperkt. Verkocht: Oude en jarige Zeeuws., Vlaams. en Overm. *f* 306, *f* 315; n. mooije en puike dito *f* 321, *f* 345; n. ord. en goede dito *f* 300, *f* 309; n. mind. en gem. dito *f* 291, *f* 297; n. blaauwe dito *f* 270, *f* 294; n. Zomer dito *f* 267, *f* 315; 129 ℔ witb. Pools. in entr. *f* 335, *f* 338; 130 ℔ Wismar *f* 330; 134 ℔ Pommer in cons. *f* 340; 130 ℔ witb. Pools. *f* 350; 129, 131 ℔ j. Bovenl. *f* 330, *f* 335; 133 ℔ n. dito *f* 330; 132, 134 ℔ n. Bovenl. *f* 330, *f* 335; 128 ℔ j. ger. Bovenl. *f* 320; 122 ℔ j. Holstein *f* 335, *f* 340; 126 ℔ Odessa Pools. in entr. *f* 305. — Rogge: Zeeuws., Vlaams., Overm. en Noord-Brab. slap en *f* 3 lager verkocht. De vraag voor verzending en voor inl. gebruik blijvende aanhouden, is er in den loop der vorige week, meestal alleen in de gedroogde soorten, wederom zeer veel omgegaan, en werd op het einde derzelve eene verhooging van *f* 5 met graagte bewilligd. Ongedr. soorten worden vast op waarde gehouden. Heden ging er op nieuw in gedr. soorten met eene prijsverhooging van circa *f* 5 zeer veel om. Verkocht: Oude en jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. *f* 216, *f* 225; n. dito *f* 282, *f* 297; n. Noordbr. *f* 267, *f* 276; 119 ℔ Witt. *f* 245; 121 ℔ Pruiss. *f* 260; 134 ℔ n. Eng. *f* 295. In entr.: 117 ℔ Arch. *f* 245, *f* 246; 120 ℔ dito *f* 254; 116, 117 ℔ Riga *f* 240, *f* 242; 120 ℔ Holst. *f* 240; 119 ℔ Petersb. *f* 245. In cons.: 124 ℔ gedr. Deensche *f* 272; 118 ℔ Petersb. *f* 250. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter en Zomer prijshoudende, goed moutende vreemde soorten blijven schaars en bedingen telkens eenige prijsverbetering, ook goede pelsoorten zijn weinig voorhanden en vinden vraag voor eigen gebruik en ter verzending. Heden ging er in het artikel niets merkwaardigs om. Verkocht: Jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 132, *f* 144; j. dito Zomer *f* 128, *f* 135; n. dito Winter *f* 177, *f* 183, n. dito Zomer *f* 156, *f* 162; 114 ℔ gedr. Deensche *f* 180, *f* 178 in cons. — Haver: Dikke soorten ter verzending met goeden handel tot eene verhooging van ca. *f* 5. Verkocht: 86, 88 ℔ Gron. dikke brouw *f* 146, *f* 148. — Boekweit *f* 12 a *f* 15 lager, Noordbr. verkocht van *f* 222 tot *f* 228. N. Vlaams. *f* 227, O. Fransche *f* 180 a *f* 190, j. dito *f* 168 a *f* 170. — Erwten over het algemeen tot de verhoogde prijzen minder gewild. — Koolzaad 1 p. vl. hooger, puik Zeeuws. 53 p. vl., Overm. 52 p. vl., puik dito 53 p. vl.

AMSTERDAM, 14 *September*. Tarwe ruim prijsh. met goeden handel. In entr.: 132 ℔ p. o. Rostocker *f* 340; 125, 126 ℔ Mecklenb. *f* 309, *f* 313; 125 ℔ b. Poolsche *f* 307. In cons.: 129 ℔ b. Pools. *f* 330, *f* 335; 124, 122 ℔ Vries. *f* 298, *f* 290; 129 ℔ witb. Pools. *f* 344; 128 ℔ b. Pools. *f* 326. — Rogge weder iets hooger verkocht ter verzending en cons. In entr.: 115, 116 ℔ Riga *f* 233, *f* 235; 117, 119 ℔ Arch. *f* 240, *f* 246; 116, 119 ℔ Petersb. *f* 237, *f* 244; 118 ℔ Odessa *f* 243; 119 ℔ mindere *f* 245. In consumtie: 118 ℔ Pruiss. *f* 248, *f* 250, *f* 253; 122 ℔ Rostok. *f* 250; 120 ℔ Pruiss. *f* 253; 119 ℔ dito *f* 250, *f* 253. — Inl. Gerst *f* 5 hooger; buitenl. soorten prijsh.: 104, 105 ℔ n Vries. Wr. *f* 175; 114, 115, 116 ℔ Deens. *f* 180, *f* 182, *f* 186; 81, 86 ℔ fijne *f* 140, *f* 150. — Boekweit in een doen met weinig omgang: 120, 121 ℔ Amersf. *f* 224, *f* 227. — Nog verkocht: 127, 128 ℔ roode Poolsche Tarwe *f* 330, *f* 334; 128 ℔ roodb. dito *f* 315, alles in cons.

Koolzaad prijsh.; verk.: Gron. 47 p. vl.; Koger 50½ p. vl.; Elve 50, 50½ p. vl.; Eider 51 p. vl.; Norder 51½ p. vl., Noordstrands 52 p. vl.; op 9 vat in Sept. en Oct. 53½ p. vl.; April 55, 55½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 106, 107 ℔ Riga *f* 245. — Raapolie dadelijk en op levering williger; per 6/w. *f* 32,75; vlieg. *f* 31,75 a *f* 32; Oct. *f* 31,25 a 75 a 50; Nov. *f* 31,50; Dec. *f* 31,50 a 75; Mei 1847 *f* 32,75 a *f* 33. — Lijnolie per 6/w. *f* 29,75; vlieg. *f* 28,75 a *f* 29. — Hennepolie per 6/w. *f* 33; vlieg. *f* 32. — Raapkoeken *f* 68 a *f* 72. — Lijnkoeken *f* 9,50 a *f* 11,50.

Van den 15*den*. Heden weder bij partij verkocht van Rogge in entr.: 115, 116 ℔ Riga *f* 232, *f* 235, 116, 117 ℔ Petersb. *f* 237, *f* 240; 118, 119 ℔ Archangel *f* 243, *f* 246; 116 ℔ dito *f* 239. In cons.: 121 ℔ o. Stettin *f* 258; 123 ℔ Deens. *f* 252.

Heden werd Koolzaad op 9 vat in deze maand a 53 en in Oct. en Nov. a 53½ p. vl. gedaan.

Van den 16*den*. Tarwe ruim prijsh. met goeden handel. In entr.: 129 ℔ Odessa Poolsche *f* 314. In cons.: 125 ℔ b. Pools. *f* 318; 128 ℔ dito dito *f* 330, *f* 338; 130 ℔ Pools. dito *f* 354, *f* 356, *f* 358. — Rogge voortdurend met levendigen handel, ter verzending en consumtie weder hooger verkocht. In entr.: 119 ℔ Arch. *f* 250; 115, 116, 117 ℔ Riga *f* 235, *f* 238, *f* 241; 119 ℔ Odessa *f* 247; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 242, *f* 245; 114 ℔ Odessa *f* 232; 119 ℔ Pruiss. *f* 250; 118 ℔ Petersb. *f* 238 zeilende; 116 ℔ ger. Pruiss. *f* 235; 120 ℔ Saale *f* 240. In cons.: 123 ℔ Rost. *f* 255; 120 ℔ Pruiss. *f* 256; 118, 120 ℔ dito *f* 250, *f* 253; 119 ℔ dito *f* 254. — Gerst en Haver zonder handel. — Boekweit tot onveranderden prijs verkocht: 120 ℔ n. Nijkerk. *f* 224; 120 ℔ dito Vriesche *f* 222; jar. en bijsoorten blijven onbegeerd. — Nog verkocht: 126 ℔ Odessa Poolsche Tarwe *f* 305; 124 ℔ Rostocker Rogge *f* 253, beide in entr.

Koolzaad in een doen; verkocht: Polder 46½ p. vl.; Vriesch 50 p. vl.; op 9 vat in Sept. 53 p. vl.; Oct. en Nov. 53½ p. vl.; April 55 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 109 ℔ Koningsb. *f* 7¼ per mud. — Raapolij dadelijk, vooral in den beginne, williger, op levering iets flaauwer; per 6/w *f* 33¼; Vlieg. *f* 32¼ a *f* 32; Oct. *f* 31½; Nov. en Dec. *f* 31½ a ¼ a ½; Mei 1847 *f* 33 a *f* 32¾. — Lijnolie per 6/w. *f* 30; vlieg. *f* 28,75 a *f* 29. Hennepolie per 6/w. *f* 33; Vl. *f* 32.

LONDEN, 11 *September*. Het weinige, dat heden van Inl. Tarwe ter markt was, bedong 1 sh. avans boven den prijs van ll. Maandag. Vreemde werd algemeen 1 a 2 sh. hooger gehouden, doch de omzet was onbeduidend; naar geëntreposeerde bleef de vraag aanhouden. Gerst souteneert den vorigen prijs. Boonen en Erwten wel zoo duur. Haver 6 p. a 1 sh. hooger. De middelprijs is van Inl. Tarwe 54 sh. 11 p., Gerst 33.9, Haver 25.5, Rogge 33.9, Boonen 42, Erwten 39.5.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 16 *September*.

NEDERL., Werkel. Schuld 2½ pCt. 60$\frac{5}{16}$, 60⅜, 60$\frac{5}{16}$; Dito Certific. 3 pCt. 72½, 72¾; Dito Dito op resc. 4 pCt. 95, 95⅛, 95$\frac{1}{16}$; O. I. Leening 4 pCt. 94⅝; Amortisatie Syndic. 3½ pCt. 90; Handel-Maatschappij 4½ pCt. 174¾, 175¼, 174¾. — SPANJE, L. bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. 21⅜, 21⅜; Dito bij dito, onbep. stukk. 5 pCt. 20½, 21¼; Dito 3 pCt. 39¾; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 34⅜, 34⅜, 34$\frac{7}{16}$; Coupons *Ardoin* 20$\frac{7}{16}$, 20⅝; Passive 6⅜, 6½; Fransche Uitgestelde 6$\frac{5}{16}$. — PORTUGAL, te Londen, 3 pCt. 45½, 45⅝, 45½; Dito Dito 4 pCt. 44½, 44¾, 44½. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 106½; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 106; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 97; Dito bij *Hope* 4 pCt. 91; Dito bij *Stieglitz en Comp.* 4 pCt. 89$\frac{7}{16}$. — Oostenr. Met. 5 pCt. 107⅛; Denem. 3 pCt. 89; Braz. 1843 5 pCt. 87¼; Nieuwe Mex. 5 pCt. 25¾, $\frac{15}{16}$, $\frac{15}{16}$; Peru 6 pCt. 21, $\frac{1}{16}$; Ecuador 2½, $\frac{11}{16}$, ½; Handelm. kontant 174¾.

Van onze binnenl. fondsen waren Integralen bij eenige affaire iets flaauwer. Daarentegen 4 pCts. een weinig hooger.

Aand. Handelm. meer aangeboden.

In Spaansche was de handel vrij levendig; voornamelijk in binnenl. 3 pCts. vertoonden zich in den beginne onderscheidene koopers, welke echter later weder door eenige winstrealisatien een weinig zijn terug gegaan, doch ten slotte nog altijd iets aangenamer dan gisteren blijven.

Grenada Uitg. 4⅛, ⅜; Ecuador Coup. 21 cents.

Koers van het Geld: Beleening 3, ¼ pCt.; Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 60$\frac{5}{16}$; Handelm. 174¾; Ard. a 105 £ 21⅛; Binnenl. 3 pCts. 34$\frac{7}{16}$.

*** VERGADERING der LEDEN van het GENOOTSCHAP *TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID*, gevestigd te *Onderdendam*, op DONDERDAG, den 1sten OCTOBER 1846, in het ZIJLVESTERHUIS te *Onderdendam*, des namiddags te 3 uren.

Namens het Bestuur:
De Secretaris,
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel voorspoedig van een' wélgeschapen ZOON E. A. VIËTOR, geliefde Echtgenoot van

H. G. KEPPEL HESSELINK.

ZUTPHEN, 9 September 1846.

*** Heden beviel van eene wélgeschapen DOCHTER Vrouwe JOHANNA HENDRIKA WICHERS, geliefde Echtgenoote van

Mr. **N. VAN HASSELT**,
Advokaat.

GRONINGEN, 12 September 1846.

*** Heden is mijne geliefde Echtgenoote T. C. BANGA bevallen van eene wélgeschapen DOCHTER.

GRONINGEN, 13 September 1846.

E. J. DIEST LORGION.

*** Mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer ANDREAS WIJCHERS, met wien ik ruim 26 jaren door het huwelijk mogt vereenigd zijn, werd mij heden, in den vroegen morgen, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van bijna 50 jaren, door den dood ontrukt, tot diepe droefheid van mij en mijne vier mij nog overgeblevene Kinderen.

GRONINGEN, 11 September 1846.

C. C. BLAUPOT,
Wedw A. WIJCHERS.

*** In den ouderdom van 88 jaren en negen maanden overleed onze waarde Moeder en Grootmoeder PHILIPPINA SCHOLTENS, Weduwe wijlen JANNES LUCAS CREMER.

GRONINGEN, 14 September 1846.

L. CREMER,
namens hare Kleinkinderen.

Dienende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Gisteren avond te 9 uren overleed, tot onze groote droefheid, ons veel geliefd eenigste Zoontje MENNO ANTONIUS, slechts negen en eene halve maand oud.

ULRUM, 16 September 1846.

Dr. **C. SWALUE.**
H. LOUWES.

*** GRONINGEN, 17 September 1846. Heden overleed, tot onze droefheid, ons éénigste Zoontje FREERK, in den jeugdigen leeftijd van 7 weken.

W. BRAAK.
A. GOEDHUIS.

Eenige kennisgeving.

*** Bij Koninklijk besluit van den 7den Januarij 1846, No. 59, de **STANDPLAATSEN** van **TWEE TOLBOOMEN** op den **Kunstweg** van **Winschoten** naar de **Hannoversche Grenzen** provisioneel vastgesteld zijnde, zoo wordt bij deze ter kennis van het Publiek gebragt, dat de **TOLBOOM** nabij het **HUIS** van de Wedw. **KROON** te *Nieuw Beerta* geplaatst is, en dat met de TOLGAARDING dáár ter plaats een begin is gemaakt, volgens het Tarief, bij Koninklijk besluit van den 18den Junij 1844, No. 73, gearresteerd.

Geschiedende deze bekendmaking, ten einde een iegelijk, die van den Kunstweg met Rij- en Voertuig, alsmede met het vervoeren van Paarden, groot en klein Vee, gebruik maakt, zich daaraan kan gedragen.

WINSCHOTEN, 14 September 1846.

Namens de Gecommitteerden uit de Plaatselijke Besturen van Winschoten en Beerta, met den aanleg en de administratie des Kunstwegs belast:
H. J. ENGELKENS, *Pres.*
POST VAN VENEMA, *Secr.*

Woensdag, den 23sten Sept.

1846, des voormiddags te 10 uren, en vervolgens, zal, vóór de Behuizing van wijlen W. H. GROOTHUIS, Oostzijde in de Gelkingestraat, te *Groningen*, publiek worden verkocht: de door dezen Erflater nagelaten **INBOEDEL**, bestaande, onder anderen, in MAHONIEHOUTEN CHIFFONNIERE, KABINET, PULPITRUM, LADE-, UITTREK- en ANDERE TAFELS, HALVE KAST- en KEUKENKLOK, WINKELKASTEN, STOELEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, LINNEN- en BEDDEGOED, GEWERKT GOUD en ZILVER, MANS LIJFSTOEBEHOOREN, KOPER-, IJZER-, BLIK- en TINGOED, PORSELEIN, GLAS-, AARDEWERK, ENZ. Te bezien des daags vóór den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mrs. **E. J. OFFERHAUS** en **J. W. QUINTUS**, Notarissen te *Groningen*, zal, op Woensdag, den 23sten September 1846, des avonds te 7 uren, ten Huize van E. J. TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, aldaar, publiek worden verkocht:

Eene wél doortimmerde **HEEREN BEHUIZING**, get. X 6 V, met grooten, fraaijen TUIN, waarin een ruime KOEPEL ter zijde, staande en gelegen Zuidzijde aan de Vischmarkt, en uitkomende in den Breeden Gang, tusschen de Harderinge- en Folkingestraten, te *Groningen*, behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Heer Mr. R. LOHMAN.

Om te aanvaarden op den 1sten November 1846. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uren, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van beide Notarissen te bekomen.

HOUTVEILING *in de Altena*, *bij Groningen*,

OP DONDERDAG, DEN 24STEN SEPTEMBER,

des voormiddags te elf uren, onder werkelijke Houtkoopers, van eenige uit onderscheidene Havens frisch aangevoerde Ladingen NOORDSCHE HOUTWAREN, ELBINGER, RIGASCHE en DANTZIGER VUREN en GREENEN BALKEN, waarbij ook geschikt tot **MOLENROEDEN**, benevens POSTEN, DEELEN en STAVEN. Deze Houtwaren liggen in en bij het Damsterdiep, en zijn de Notitiën te bekomen bij den Molen van D. VAN HOUTEN.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Adv.* en *Not.*

Firma **STEEN & HESSELINK.**

MAANDAG, den 21sten September aanstaande, te 10 uren en vervolgens, zal men, vóór en in 't VERKOOPLOKAAL (uit hoofde van versterf) verkoopen: nagelatene zindelijke **HUISMOBILIA** en **INBOEDEL**, best. MANS LIJFSTOEBEHOOREN, LINNEN en WOLLEN BEDDEGOED, ENZ. Alles morgen, Zaturdag namiddag, van 2—6 uren, te bezien.

*** Mr. **J. BRUGMA**, Notaris, residerende te *Stedum*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven MARTJE E[illegible]GES, laatst Weduwe van POPKE J. HUIZINGA, op Maandag, den 28sten September 1846, des voormiddags te 10 uren, te *Uithuizen*, ten Huize van den Kastelein J. SCH[illegible]HORN VAN VEEN, bij publieke veiling te koop te p[illegible]senteren:

Den EIGENDOM van *f* 200—00 *vaste* en *onveranderlijke huur*, jaarlijks op Midwinter verschijnende, liggende op [illegible] Boerenplaats, bij EGGE SIEWERTS ARKEMA, te *Uithuizen*, in gebruik, onder het regt der vaste en altijddurende Beklemming, in alle liniën vererveude. Inzage [illegible] bescheiden en informatiën te bekomen bij J. P. HUIZINGA, Houtkooper te *Uithuizen.*

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Notaris [illegible] *Uithuizen*, is voornemens, op WOENSDAG, den 4den [illegible]vember 1846, des voormiddags te 10 uren, in het Gemeentehuis te *Uithuizen*, ten verzoeke van zijnen PRINCIPAAL publiek te verkoopen: I. Den EIGENDOM van pl. m. [illegible] B., 33 R., 15 E. *Polderland*, onder vaste Beklemming, in gebruik bij de Wedw. T. ALMA, voor eene ja[illegible]lijksche, op Midwinter verschijnende, vaste huur [illegible] *f* 60—00. II. In VOLLEN EIGENDOM pl. m. 4¼ [illegible] *Kwelderland*, met den *Aanwas.* III. In VOLLEN [illegible]GENDOM pl. m. 2 B. *Kwelderland*, met den *Aan*[illegible] Alles gelegen te *Uithuizen.*

Mr. WERUMEUS BUNING, *No*[illegible]

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR

Eene **BEHUIZING**, waarin de *BOEKW*[illegible] *MALERIJ* en *KRUIDENIERSAFFAIRE* [illegible] vele jaren met goed succes worden gedreven, [illegible] de aan het Zuiderdiep, te *Groningen.* Te bevragen [illegible] den Eigenaar en Bewoner JACOB VENEMA. Hier kan een gedeelte van den Koopschat blijven staan.

IEMAND, ervaren in het vak van **SENIJMENGKUNDE** en **DR**[illegible]**RIJEN**, biedt zich ter adsistentie [illegible] zoo spoedig mogelijk in dusdanige Betrekking werk[illegible] zijn. Adres franko onder letter Q bij den DRUKKER [illegible]

Tot **KWEEKELING** en ter [illegible] bekwaming voor het Vak van **Onde**[illegible] vraagt men: Een ***JONGELIN***[illegible] beneden de 16 jaren, van de Gere[illegible] Godsdienst. Bewijzen van een regt zedelijk karakter [illegible] van de beginselen der FRANSCHE TAAL en een g[illegible] komen zijn vereischten. *Brieven franko*, met op[illegible] Voorwaarden, aan J. RIJNENBERG, *Dag-* en *Ko*[illegible]*houder* te *Bellingwolde.*

---

2 OF 3 SMEDEN, goede VUURWERKERS, kunnen VAST WERK bekomen bij J. A. E[illegible] in de Poelestraat alhier.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boek[illegible]